

ή ζαργάνα

βελόνη ή γνησία
belone belone
οίκ. βελονίδες
f. belonidae

τή λένε καί βελονίδα.

μήκος: 0,40-0,80.

χρῶμα: γαλαζοπράσινη ράχη, κοιλιὰ γυαλιστερή άσημιά.

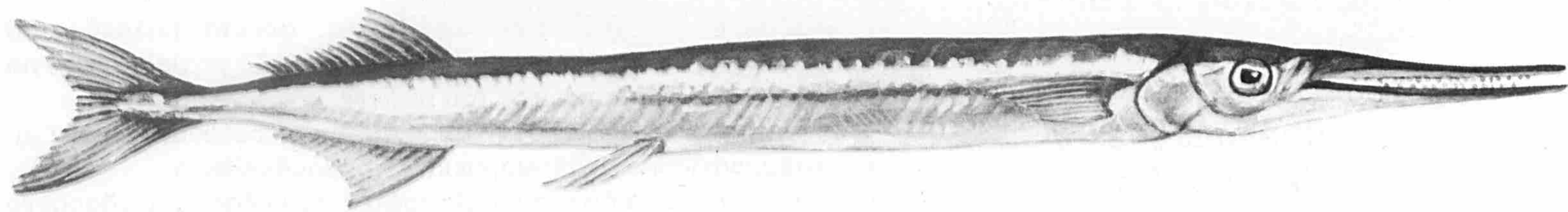
Τὸ ρύγχος της εἶναι στενὸ καὶ μακρὺ, τὸ στόμα φτάνει ὡς κάτω ἀπ' τὸ μάτι. Τὰ λέπια της στρογγυλὰ καὶ λεπτά, ἡ τομὴ τοῦ σώματος ὠοειδής. Τὸ ραχιαῖο καὶ τὸ ἔδρικό πτερύγιο ἀντικρυστὰ καὶ πολὺ κοντὰ στὴ διχαλωτὴ οὐρά. Τὸ ραχοκόκκαλό της εἶναι γαλαζοπράσινο, ἐπειδὴ περιέχει μιὰ οὐσία: βιβιανίτη, χρωστικὴ ἄβλαβη.

Κυνηγᾷ τις ἀθερίνες κι ἄλλα ψάρια στὸν ἀφρό, καμιὰ φορὰ μὲ τὴν ὄρμη ποὺ ἔχει πηδᾷ κι ἔξω ἀπὸ τὸ νερό.

Γεννᾷ Μάρτη-Ἀπρίλη, τ' αὐγὰ κολλοῦνε μὲ μακριὰ λεπτὰ νήματα πάνω σὲ φύκια. Τὸ φθινόπωρο ποὺ βγαίνουν οἱ μικρὲς ζαργάνες ἔχουν μύτη κοντὴ, μακραίνει σιγὰ-σιγὰ.

Ζαργάνες ὑπάρχουν πολλὲς στὰ νερά μας, ψαρεύονται καλοκαίρι καὶ φθινόπωρο μὲ συρτὴ, πιὸ σπάνια μὲ καλαμίδι. Καμιὰ φορὰ τις χρησιμοποιοῦνε ζωντανὲς γιὰ δόλωμα γιὰ μεγάλα ψάρια σὲ συρτὴ, λαμποκοποῦνε.

Τὸ κρέας της πολὺ νόστιμο, κόκκαλα λίγα.

τὰ καλκάνια

α) ἥμερο

β) ἄγριο

α) σκόφθαλμος ὁ ρόμβος
scorhthalmus rhombus

β) σκόφθαλμος ὁ μείζων
scorhthalmus maximus

οἰκ. σκοφθαλμίδες
f. *scorhthalmidae*

καὶ τὰ δύο εἶδη ἔχουν πλακωτὸ σῶμα ὅπως τῆς γλώσσας καὶ τὰ μάτια στὸ ἀριστερὸ πλευρό.

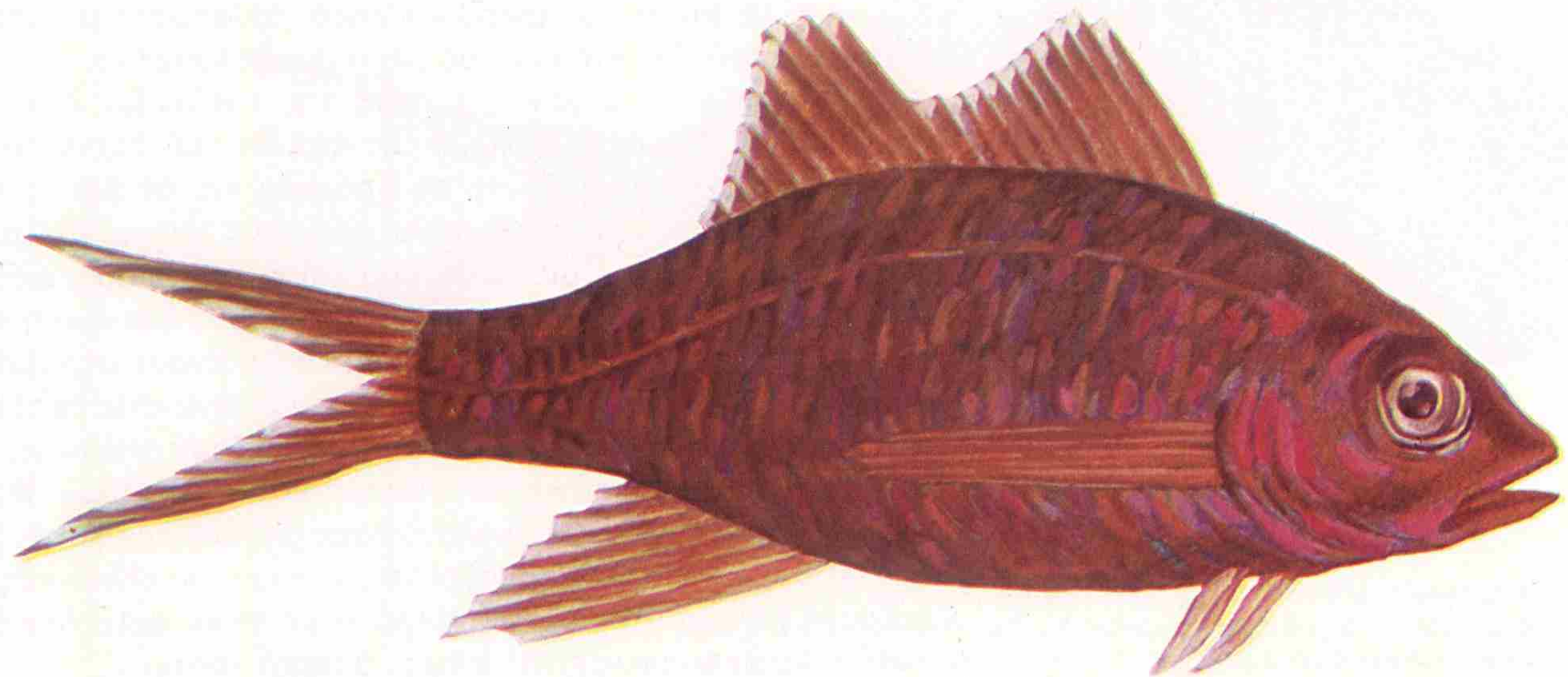
μῆκος: 0,60 τὸ ἥμερο καὶ ὡς 0,80 τὸ ἄγριο.

χρῶμα: σταχτι-λαδι-πράσινο ἢ πρὸς τὸ κιτρινωπὸ-καφέ, ἀναλόγως μὲ τὸ μέρος ποὺ ζοῦνε, μὲ κηλίδες σκουῦρες καὶ ἄσπρες στὴ ράχη.

Τὸ δέρμα τοῦ ἥμερου εἶναι λεῖο, ἀρκετὰ μαλακό, τοῦ ἄγριου ἔχει προεξοχές σκληρὲς σὰν κόκκαλα. Τὸ ραχιαῖο πτερύγιο κάπως ξεφτισμένο στὶς πρῶτες τοῦ ἀκτίνες.

Ζοῦνε στὸ βοῦρκο καὶ στὴν ἄμμο, τρῶνε σκουλίκια, γαρίδες μικρὲς, καβουράκια καὶ μικρὰ ψαράκια, εἶναι βραδυκίνητα.

Πιάνονται μὲ τὰ δίχτυα καὶ τὶς τράτες, τὸ κρέας τους γδαρμένο εἶναι ἄσπρο καὶ πολὺ νόστιμο.

ἡ καλογριά καὶ καλογρίτσα

χρωμὶς ἢ γνησία
chromis chromis
οἰκ. πωμακεντρίδες
f. pomacentridae

τὴ λένε καὶ καστανάκι.

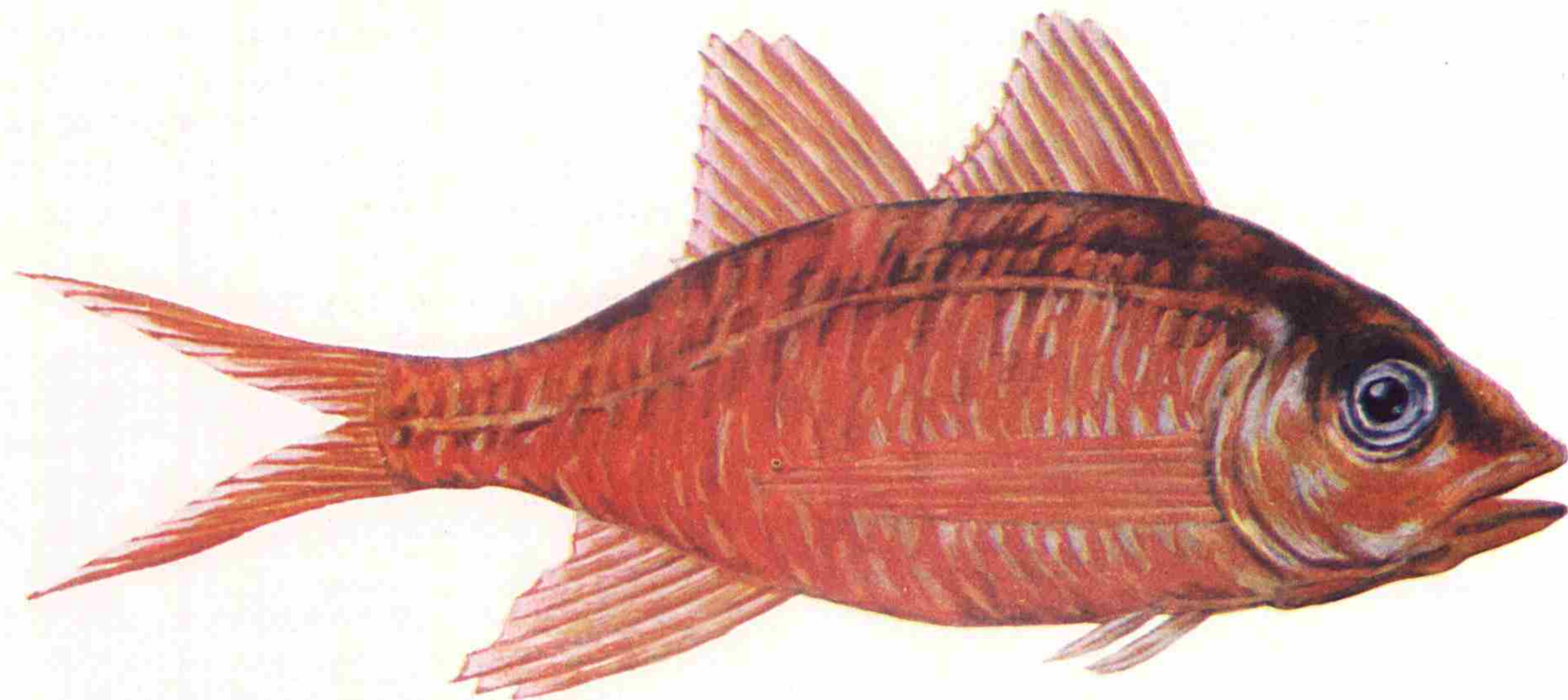
μῆκος: 0,08-0,12.

χρῶμα*: οἱ μικρὲς ἔχουν χρῶμα βαθὺ γαλάζιο πρὸς τὸ μενεξεδί, οἱ μεγάλες κάπως καστανόχρυσο, μὲ καφετιᾶς πιὸ σκοῦρες γραμμὲς τοῦ μάκρους στὰ πλευρά, τὶς σχηματίζουν τὰ λέπια ποῦ εἶναι πιὸ σκοῦρα καφὲ στὶς ἄκρῖες.

Τὸ οὐραῖο πτερύγιο εἶναι βαθειὰ διχαλωτό, ἢ ἄκρη του σχεδὸν διάφανη. Τὸ στόμα του μικρὸ καὶ λοξό, τρώει μόνο μικροσκοπικὰ ζῶα τοῦ πλαγκτοῦ. Ζεῖ στὰ ριχὰ σὲ μέρη προφυλαγμένα.

Ζευγαρώνει καὶ γεννᾷ τ' αὐγά της καλοκαίρι, ἀφοῦ χωριστοῦν τὸν Ἰούλιο τ' ἀρσενικὰ σὲ μικρὲς ὀμάδες καὶ διαλέξουν ἓνα χῶρο δικό τους ἢ καθεμιά, κοντὰ σὲ βράχους καὶ σὲ βάθος 1-6 μ. Μέσα στὸν ὀμαδικὸ αὐτὸν χῶρο κάθε ἀρσενικὸ πιάνει τὸν ἀτομικὸ του, γύρω ἀπὸ μιὰ πέτρα, μιὰ λακκούβα καὶ διώχνει ὅποιο ψάρι ἄλλο πλησιάζει ἀπὸ ἄλλη ὀμάδα. Τὰ θηλυκὰ κολυμποῦν ἓνα-ἓνα ἢ κατὰ ὀμάδες στὸν ἀφρὸ κι ὅταν εἶναι ἡ ὥρα τους γατεβαίνουν στὸ βυθό, γεννοῦν καὶ φεύγουν, τ' αὐγὰ μένουν κολλημένα πάνω στὶς πέτρες μὲ τὰ λεπτά τους νήματα, τ' ἀρσενικὰ τότε τριγυρίζουν ἀπὸ πάνω κουνοῦν τὰ θωρακικά τους πτερύγια σὰ φυσερά καὶ τ' ἀερίζουν. Μόλις ξεμουτίζουν οἱ νεαρές, γαλάζιες καλογρίτσες σκορπίζουν καὶ τ' ἀρσενικά.

Ἐπάρχουν πολλὲς καλογρίτσες σ' ὅλες τὶς ἑλληνικὲς ἀκτὲς. Πιάνονται μὲ κιούρτους, κοφινέλλα ἢ μὲ πολὺ ψιλὸ ἀγκίστρι καὶ καθετή. Τὸ κρέας τους εἶναι ἄσπρο, ἀρκετὰ νόστιμο.

* Η κόκκινη καλογρίτσα που εικονίζεται στον ίδιο πίνακα (αρθ..) είναι βγαλμένη με δίχτυ από βαθιά νερά, σε σχήμα και μέγεθος είναι παρόμοια με τη γνωστή καστανογάλαξη chromis, δεν αναφέρεται όμως σε χρώμα κόκκινο σε κανένα ελληνικό ή ξενόγλωσσο βοήθημα ή σαν είδος συγγενικό.

Τὸ καπόνι

τρίγλα ἢ γραμμωτὴ
trigla lineata
οἰκ. τριγλίδες
f. triglidae

ἔχει συγγένεια μὲ τὰ χελιδονόψαρα τοῦ ἴδιου γένους ἀλλὰ δὲν πετιέται ὅπως αὐτὰ ἔξω ἀπ' τὸ νερό.

μῆκος: 0,25-0,40.

χρῶμα: ἡ ράχη του κόκκινη σὰν τὸ κοράλι, μὲ μαῦρα στίγματα, ἡ κοιλιά ροδίζει καὶ τὰ πλευρὰ ἔχουν ψιλές λοξές γραμμές στὸ μάκρος, τὰ θωρακικὰ πτερύγια γαλάζια μὲ καφετιές βοῦλες.

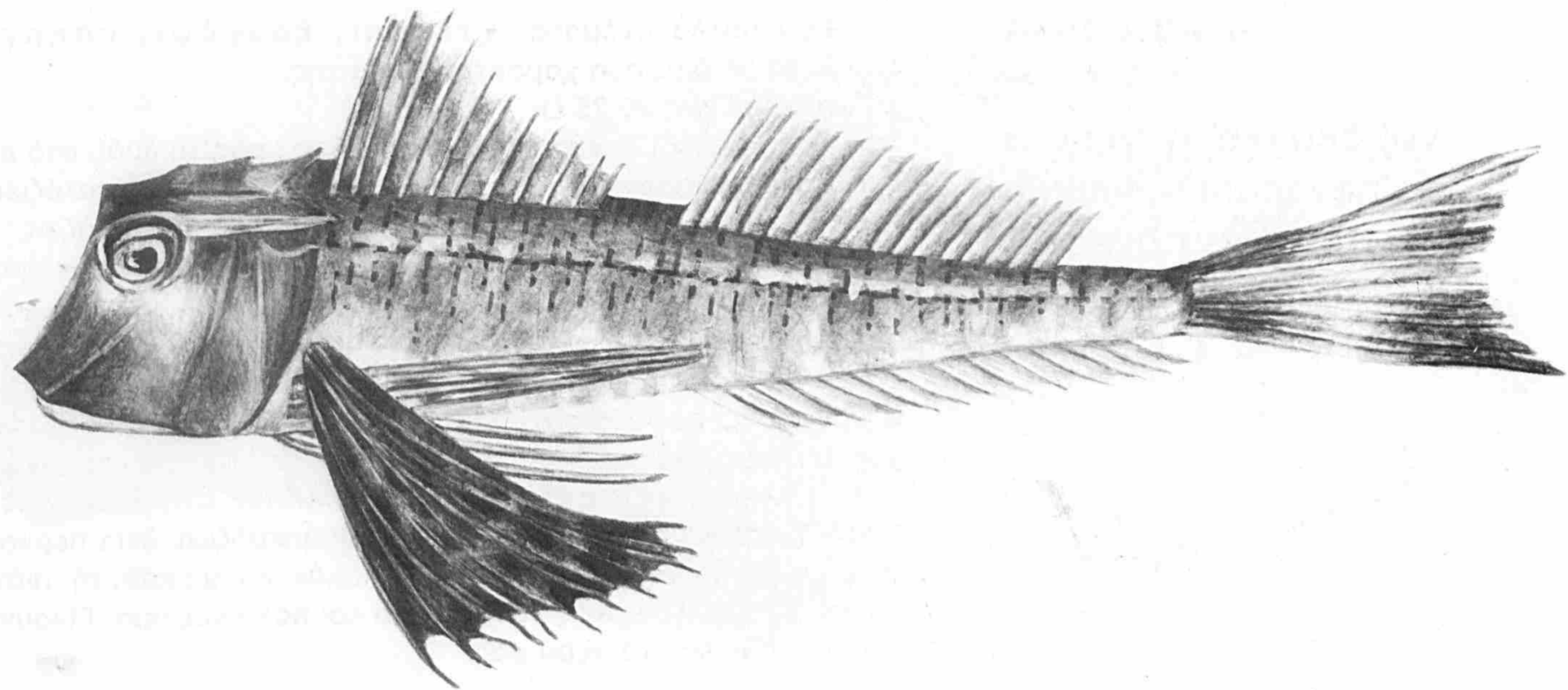
Τὰ λέπια εἶναι σ' ὅλο τὸ σῶμα σκληρὰ καὶ κατὰ μῆκος τῆς πλευρικῆς γραμμῆς παρουσιάζουν τὸ καθένα μιὰ προεξοχὴ σκληρῆ, σὰν κόκκαλο.

Τὸ κεφάλι χοντρό, τὸ μέτωπο κατεβαίνει κοφτὰ ὡς τὸ στόμα ποῦ βρίσκεται πολὺ χαμηλά, σχεδὸν ἀπὸ κάτω. Τὰ μεγάλα θωρακικὰ πτερύγια φτάνουν πίσω κι ἀπ' τὴ ρίζα τῶν κοιλιακῶν, οἱ τρεῖς πρῶτες ἀκτίνες τους εἶναι ἐλεύθερες, εὐκίνητες, ἔχουν κατεύθυνση πρὸς τὰ ἔμπρός, καμιὰ φορὰ τὸ ψάρι τὶς χρησιμοποιεῖ σὰν πόδια καὶ προχωρεῖ ὄρθιο πάνω στὸ βυθὸ ἀναζητώντας τὴν τροφή του, μαλάκια, καβούρια, κλπ.

Τὰ καπόνια ἔχουν ὅπως ὅλα τὰ εἶδη τῆς τρίγλας πολὺ ἀνεπτυγμένη κύστη νηκτικὴ (φούσκα), μ' αὐτὴν βγάζει τὸ βογγητὸ ποῦ ἀκούεται ὅταν τὰ τραβᾷ ὁ ψαρᾶς ἔξω ἀπ' τὸ νερό.

Τὸ καπόνι ζεῖ στὴν ἄμμο καὶ στὸ βοῦρκο, ἀρκετὰ κοντὰ στὶς ἀκτές. Γεννᾷ τὸ χειμῶνα. Τ' αὐγὰ πλέουν στὴν ἐπιφάνεια μὲ τὸ πλαγκτόν.

Εἶναι ἀρκετὰ συνηθισμένο ψάρι καὶ στὸ Αἰγαῖο, ψαρεύεται μὲ τὰ δίχτυα καὶ μὲ παραγάδια. Τὸ κρέας του νόστιμο.

ή κατσούλα

νοβάκουλα ή γνησία
novacula novacula
καὶ xyrichthys novacula
οἰκ. λαβρίδες
f. labridae

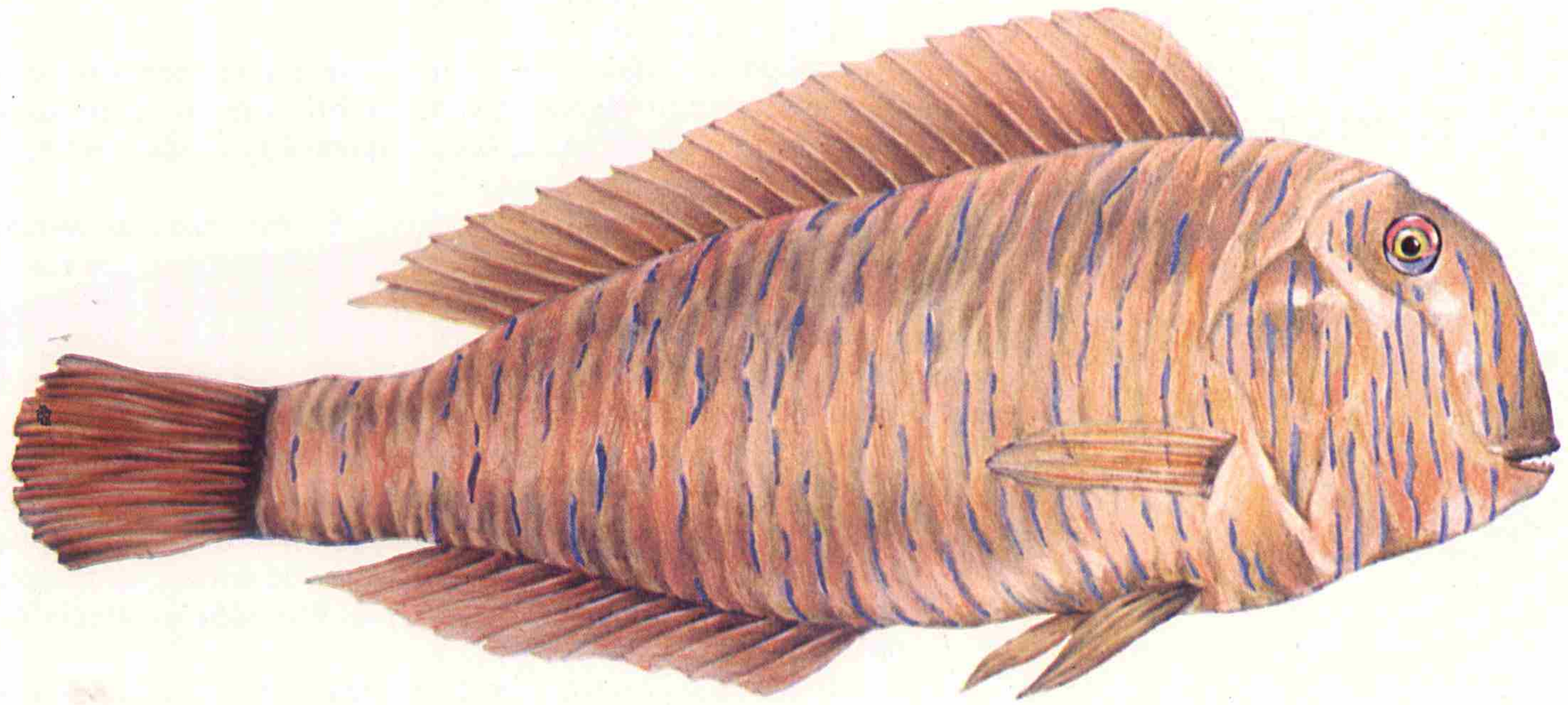
ἔχει πολλὰ ὀνόματα: χτενάκι, ξουράφι, παπαγάλος, σύμφωνα μὲ διάφορα χαρακτηριστικά της.

μῆκος: ἕως 20-25 ἐκ.

χρῶμα: ροδὶ ἀνοιχτό, οἱ πιὸ μεγάλες πρὸς τὸ λαδί, στὰ μάγουλα καὶ στὸ λαιμὸ κάθετες, κυματιστές, λεπτές γραμμές γαλάζιες, ὁ κύκλος τοῦ ματιοῦ πολύχρωμος κίτρινος, μαῦρος καὶ γαλάζιος.

Τὸ κεφάλι της τελειώνει κοφτά, μὲ σχεδὸν κάθετη κόψη ἀπ' τὰ μάτια ὡς τὸ στόμα ποὺ ἀρχίζει εὐθεία γραμμὴ μὲ τὴν κοιλιά. Τὰ σκληρὰ δοντάκια της ἐξέχουν κι ἐφαρμόζουν, σχηματίζουν σὰ ράμφος. Τὸ σῶμα της εἶναι συμπιεσμένο, μὲ λέπια μεγάλα, στὴ ράχη κοφτερὰ σὰν ξουράφι. Τὸ ραχιαῖο πτερύγιο μονοκόμματο, οἱ πρῶτες ἀκτίνες ἀραιές σὰ χτένι, πρὸς τὴν οὐρὰ πυκνές, ἢ οὐρὰ στρογγυλή.

Οἱ κατσοῦλες ζοῦνε στὸ βυθό, χωμένες στὴν ἄμμο, σὲ βάθος 15-35 μ., τρῶνε γαριδίτσες καὶ διάφορα μικρόζωα· ἔτσι περνοῦνε καὶ τὸ χειμῶνα. Ψαρεύονται μὲ εἰδικὸ καμάκι καὶ μὲ καθετή, πιάνονται καὶ σὲ δίχτυα. Τὸ κρέας τους ἄσπρο καὶ πολὺ νόστιμο. Γίνονται ὅλο καὶ πιὸ σπάνιες στὰ νερά μας.

ὁ κέφαλος

- α) μουγίλος ὁ κέφαλος
mugil cerhalus
β) μουγίλος ὁ χρυσόχρους
mugil auratus
οἰκ. μουγιλίδες
f. mugilidae

ἔχει πολλὰ ὀνόματα σύμφωνα μὲ τὴν ἡλικία, τὴν ποικιλία κλπ: στειράδια οἱ ἀρσενικοί, μπάφες οἱ αὐγωμένες θηλυκές, μυξινάρια, χρυσόχρωμοι κ.ἄ.

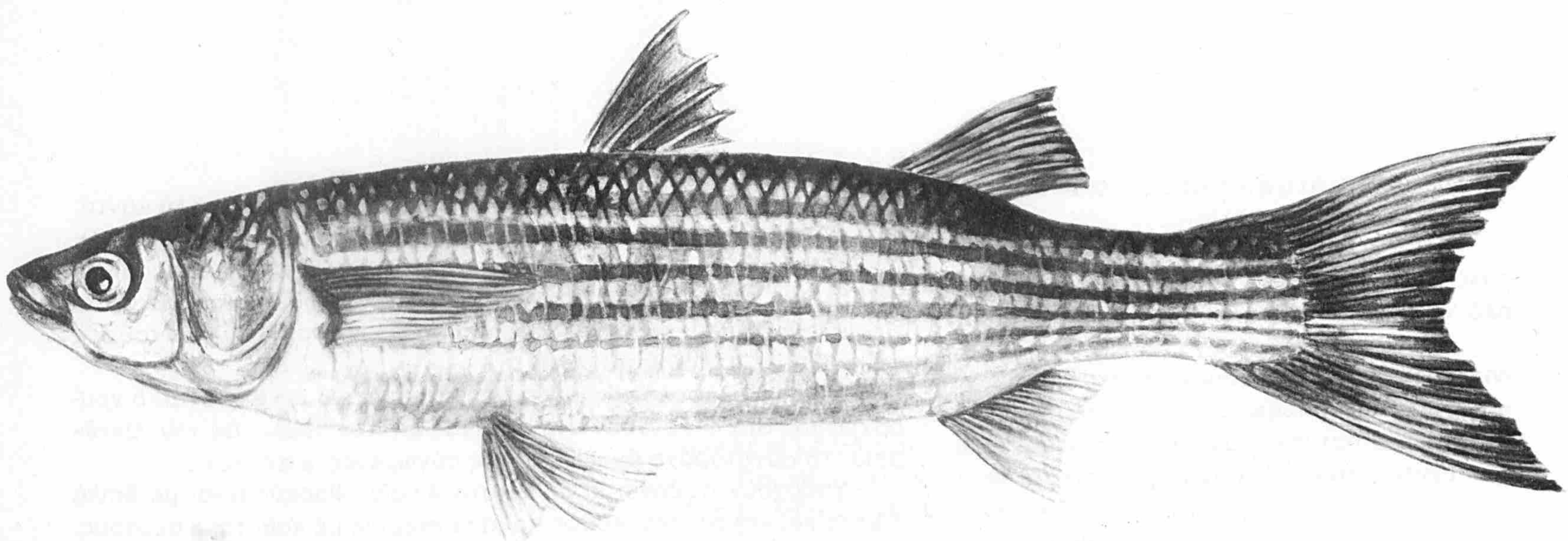
μῆκος: 30-70 ἐκ.

χρῶμα: μολυβιὰ ράχη, ἀσημιὰ πλευρὰ καὶ ἀσημόλευκη κοιλιά, μὲ σκοῦρες καστανόχρωμες γραμμὲς στὸ πλάι ἀπ' τὰ θωρακικὰ πτερύγια ὡς τὴ ρίζα τῆς οὐρᾶς καὶ μιὰ χρυσὴ βούλα πάνω στὸ βραγχιακὸ ἐπικάλυμμα ὁ χρυσόχρωμος.

Τὸ σῶμα τους εἶναι μακρουλό, ἡ ράχη πλατειά, σκεπασμένη ὀλόκληρη ὡς καὶ στὸ κεφάλι μὲ λέπια μεγάλα. Τὸ στόμα τους μικρό, τὰ χεῖλια χοντρά καὶ σκληρὰ μὲ πολλὰ λεπτὰ δόντια. Τὸ κάτω σαγόνι σχηματίζει ἓνα τρίγωνο ποῦ σφηνώνεται σὲ μιὰ σκισμάδα στὸ πάνω σαγόνι. Ἔχει δύο πτερύγια στὴ ράχη σὲ ἀρκετὴ ἀπόσταση μεταξύ τους, τὸ πρῶτο εἶναι μὲ ὀστεοποιημένες τὶς 4 ἀκτίνες του.

Τὰ δύο εἶδη ξεχωρίζουν ἀρκετὰ εὐκόλα. Ὁ συνηθισμένος γκριζοῦς ἔχει μάτια σκεπασμένα μὲ βλέφαρα κατακόρυφα ποῦ σχηματίζουν ἓνα πέπλο διάφανο, μὲ ἀνοιχτὴ μιὰ στενὴ κατακόρυφη σκισμάδα πάνω ἀπ' τὴν κόρη. Ὁ πέπλος αὐτὸς φτάνει ὡς τὸ βραγχιακὸ ἐπικάλυμμα. Οἱ δύο ρινικοὶ πόροι στὸ κάθε ρουθούνη ἀπέχουν πολὺ μεταξύ τους.

Ὁ χρυσόχρωμος ἐκτὸς τῆ χρυσῆ του βούλα δὲν ἔχει βλέ-

ΨΑΡΙΑ ΚΑΙ ΑΙΧΜΕΣ

“...Καὶ περὶ τοὺς ἰχθῦς πολλὴν ποιῶσι
τὴν διαφορὰν αὐτοὶ οἱ τόποι...”
Ἀριστοτέλης τῶν περὶ τὰ ζῶα ἱστοριῶν.

Τὸ κοκκάλι

τράχουρος
trachurus sp
οίκ. καραγκίδες
f. carangidae

συγγενεύει καὶ συγχέεται κάποτε μὲ τὸ σαβρίδι ἀλλὰ εἶναι πιὸ μεγαλόσωμο καὶ λαμπερό.

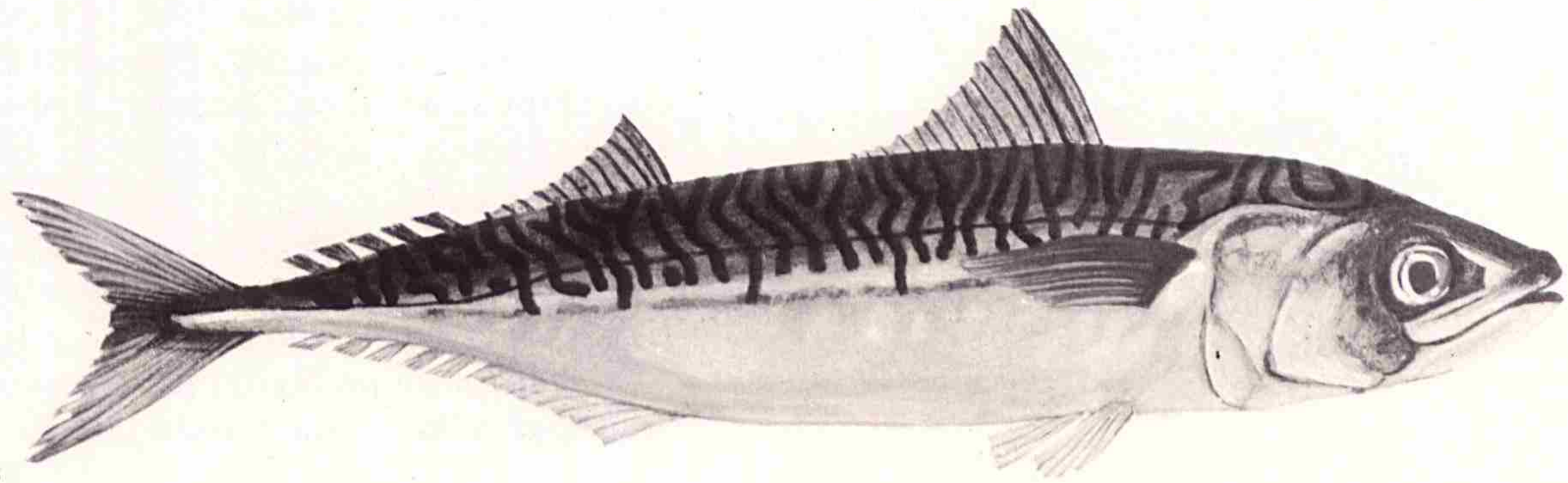
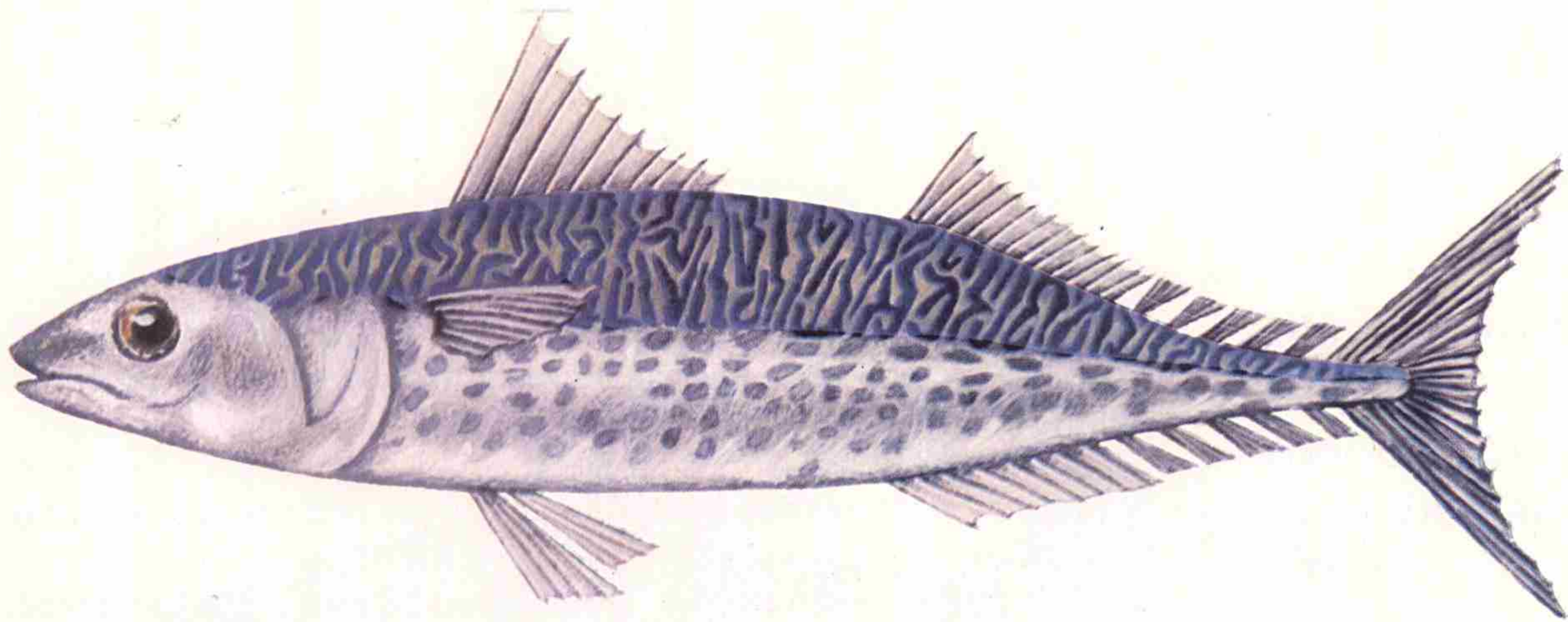
μῆκος: μέχρι 50 ἐκ.

χρῶμα: κάπως σκοῦρο, τὰ λέπια τῆς χαρακτηριστικῆς καμπύλης πλευρικῆς γραμμῆς χρυσιζοῦν καὶ λάμπουν σὰ φαρδιὰ ταινία σ' ὅλο τὸ μάκρος.

Εἶναι ἀφρόψαρο, σχηματίζει μεγάλα κοπάδια ποῦ παρουσιάζονται ταχτικά, σὲ ὀρισμένη ἐποχὴ, σὲ ὀρισμένα περάσματα. Τὰ ψαρεύουν τότε μὲ γρι-γριά, μὲ ἀνεμότρατες, μὲ συρτὴ καὶ τσαπαρί.

Ἵριμάζει γεννητικὰ σὲ ἡλικία 2 χρόνων καὶ γεννᾷ τ' αὐγά του ἀπὸ τὸ Μάη ὡς τέλη Αὐγούστου.

Τὸ κρέας του ἀρκετὰ νόστιμο.

ὁ κολιός

σκόμβρος ἰαπωνικὸς ὁ κολίας
scomber japonicus colias
οἰκ. σκομβρίδες
f. scombridae

συγγενεύει μὲ τὸ σκουμπρί, πολλοὶ δὲν τοὺς ξεχωρίζουν.

μῆκος: 45-50 ἐκ. καὶ τὰ δύο εἶδη.

χρῶμα: γαλαζοπράσινη ράχη, πολὺ γυαλιστερὴ μὲ σκόρπιες, λεπτὲς μισοκυκλικὲς γραμμὲς καθὼς καὶ μιὰ πιτσιλωτὴ σ' ὅλο τὸ μακρὸς του σὲ κάθε πλευρὸ· μάτια γαλάζια πολὺ σκούρα, ἡ κοιλία του ἀσπρουδερή.

Τὸ σῶμα του ἔχει σχεδὸν κυκλικὴ τομὴ, ἀνάμεσα στὰ μάτια μιὰ στενὴ λουρίδα στὴν περιοχὴ τοῦ κρανίου εἶναι διάφανη, φαίνονται ἀπὸ μέσα τὰ ὀπτικὰ νεῦρα. Τὰ λέπια του εἶναι πιὸ μεγάλα στὸ θώρακα παρὰ στὸ ὑπόλοιπο σῶμα του. Μέσα στὴ σωματικὴ του κοιλότητα ἔχει νηκτικὴ κύστη ἀρκετὰ μεγάλη ποὺ συνδέεται μὲ τὸ πεπτικὸ του σύστημα.

Διαφορὲς μὲ τὸ σκουμπρί ποὺ διακρίνονται ἀμέσως: Οἱ γραμμὲς στὴ ράχη τοῦ σκουμπριοῦ εἶναι πολὺ ἔντονες, σκούρες καὶ κυματιστές, ὄχι πιτσιλωτές. Ἡ λουρίδα τοῦ κρανίου εἶναι σκούρα, καθόλου διάφανη. Δὲν ἔχει νηκτικὴ κύστη.

Ἔχουν ἴδιες συνήθειες, εἶναι ψάρια πελαγίσια, κυνηγοῦν κοπαδιαστὰ μικρόψαρα καθὼς καὶ τὰ κοπάδια τῆς σαρδέλας ποὺ εἶναι ἡ καλύτερή τους τροφή.

Εἶναι ἄφθονοι στὴν Ἀνατολικὴ Μεσόγειο, τοὺς ψαρεύουν τὰ γρι-γριά, οἱ ἀνεμότρατες, πιάνονται καὶ μὲ συρτὴ καὶ μὲ τσαπαρί, κάπως ἀνοιχτὰ ἀπ' τὴν ἀκτὴ. Τὸ καλοκαίρι καὶ τὸ φθινόπωρο εἶναι αὐγωμένοι καὶ ὀλόπαχοι, τοὺς λένε τότε καὶ λιπαρίτες, τοὺς παστώνουνε, οἱ ἄπαχοι ἀνοιξιάτικοι ξεραίνονται ὅπως καὶ τὰ σκουμπριά, εἶναι οἱ γνωστοὶ τσίροι.

ἡ κουτσομούρα

μοῦλλος ὁ γενειοφόρος
mullus barbatus
οἰκ. μουλλίδες
f. mullidae

συγγενεύει μὲ τὸ μπαρμποῦνι ἂν καὶ ξεχωρίζει ἀμέσως ἀπ' τὸ κεφάλι τῆς ποῦ εἶναι κοφτό, φαίνεται σχεδὸν κατακόρυφο ἀπ' τὸ πλάι.

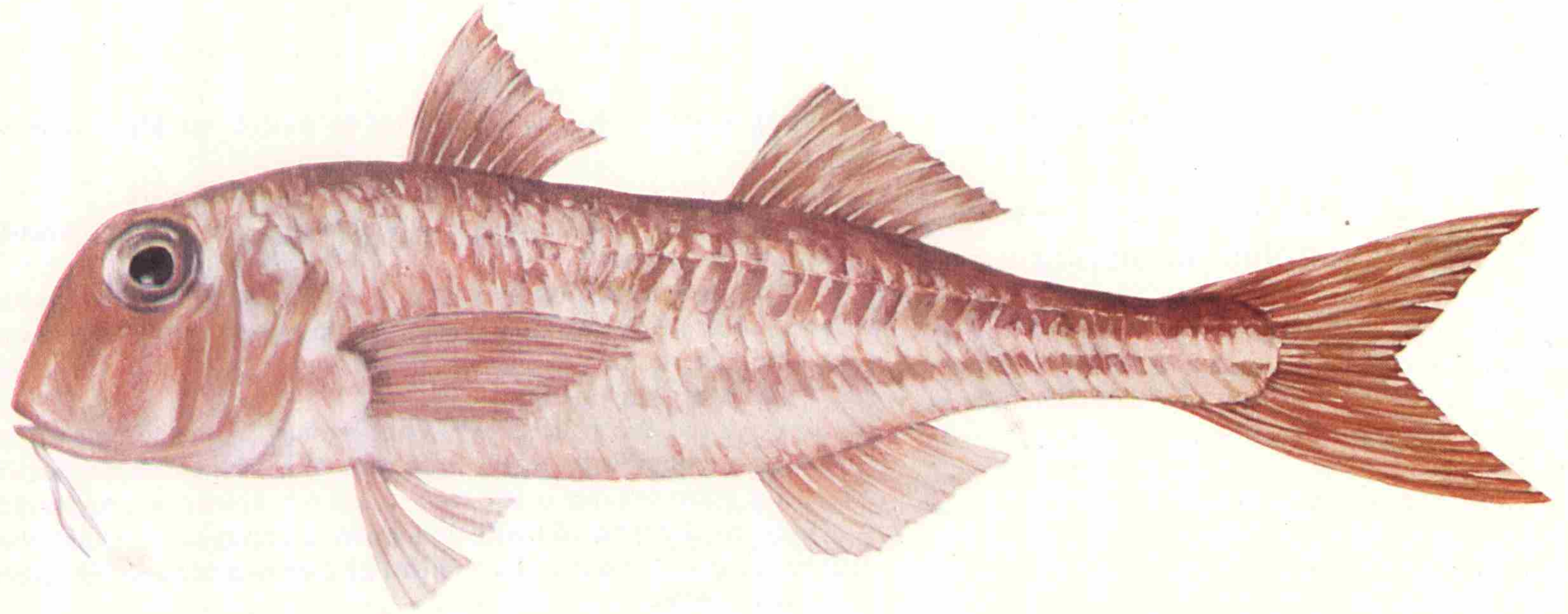
μῆκος: 20-40 ἐκ.

χρῶμα: ροδὶ κοκκινωπὸ στὴ ράχη, ἀσημί στὰ πλευρά, ἀσπρου-
δερὴ κοιλιά.

Τὸ κεφάλι ἀρκετὰ μεγάλο σχετικὰ μὲ τὸ σῶμα, τὸ στόμα μικρό, τὰ δόντια λεπτά. Τὰ μάτια ψηλά, σχεδὸν στὴν κορυφὴ τοῦ κεφαλιοῦ καὶ πολὺ κοντὰ μεταξύ τους. Ἄπ' τὸ πηγούνι τῆς κρέμονται δυὸ προεξοχὲς σάρκινες, τῆς χρησιμεύουν γιὰ νὰ ψάχνει στὸ βουῦρκο καὶ νὰ ξετρυπῶνει μικρὰ μαλάκια, σκουλίκια, καρκινοειδῆ ποῦ τρώει. Ὅταν κολυμπᾷ γρήγορα τὰ γένια εἶναι διπλωμένα κάτω ἀπ' τὸ πηγούνι.

Ζεῖ σὲ νερὰ βαθειὰ ὡς 300 μ. καὶ σὲ βυθὸ μὲ λάσπη. Γεννᾷ καλοκαίρι καὶ φθινόπωρο κοντὰ στὴν ἀκτὴ. Οἱ ἀρσενικὲς ἔχουν σῶμα πιὸ μακρὺ καὶ μεγαλύτερα μάτια.

Ψαρεύεται μὲ δίκτυα μανωμένα καὶ μὲ μηχανότρατες. Τὸ κρέας τῆς εἶναι πολὺ νόστιμο, ἀλλὰ μυρίζει λίγο βουῦρκο.

ὁ κρانيὸς

γιόνιος ὁ ὀλολεπιδωτὸς
johnius hololepidotus
sciaena aquila
οἰκ. σκιαινίδες
f. *sciaenidae*

συγγενεύει μὲ τὸ μυλοκόπι καὶ τὸ σικιό, μοιάζει καὶ μὲ τὸ λαυράκι.

μῆκος: φτάνει 1 μέτρο καὶ ἄνω, βάρος 10 ὡς 50 κιλά.

χρῶμα: γκριζογάλαζη ράχη, ἀσημόλευκα πλευρὰ καὶ κοιλιὰ, κοκκινωπὰ πτερύγια.

Τὸ σῶμα του μακρόστενο, στόμα ὡς κάτω ἀπ' τὸ μάτι, χεῖλια χοντρά καὶ γερὰ δόντια. Τὸ πρῶτο ραχιαῖο πτερύγιο σχεδὸν τριγωνικό, μισὸ περίπου σὲ μᾶκρος ἀπ' τὸ δεύτερο, ἡ οὐρὰ στρογγυλεύει, ἔχει καὶ δυὸ ἀκτίνες μαλακές.

Ζεῖ στὰ πιὸ ζεστὰ νερὰ τῆς Μεσογείου, μετακινεῖται πολὺ, τὸ καλοκαίρι παρουσιάζεται κατὰ μικρὰ κοπάδια, κυνηγᾷ τὰ περαστικὰ ἀφρόψαρα. Ξεπέφτει καὶ στὶς ἀκτές, τρώει ὅ,τι βρίσκει καὶ στὸ βυθό.

Ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ βγάζει μιὰ φωνή, σὰ βραχνὸ γρύλισμα. Ψαρεύεται μὲ χοντρά παραγάδια ἢ συρτὴ μὲ ζωντανὸ δόλωμα. Τὸ κρέας του ἄπαχο, νόστιμο.

ὁ κυνηγός

κορύφαινα ἢ ἵππουρις
coryphaena hippurus
οἰκ. κορυφαινίδες
f. *coryphaenidae*

λέγεται καὶ λαγός.

μῆκος: 1 μ. καὶ περισσότερο.

χρῶμα: γαλάζιο στὴ ράχη, κίτρινη οὐρά διχαλωτή.

Τὸ ρύγχος τοῦ στρογγυλό, ὅσο μεγαλώνει γίνεται πιὸ κοφτό, ἔχει δόντια ὡς καὶ τὸν οὐρανίσκο σὰν ψιλὴ λίμα. Τὸ ραχιαῖο πτερύγιο ἀρχίζει πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι, συνεχίζεται ὡς τὴν οὐρά, ὅταν κολυμπᾷ τὰ μαζεύει σὲ μιὰν ἔσοχὴ τῆς κοιλιᾶς. Τὰ κοιλιακὰ πτερύγια καὶ τὰ σπάραχνα βρίσκονται σχεδὸν στὸ θώρακα.

Εἶναι πελαγίσιο ψάρι, κυνηγᾷ ζαργάνες, σαβρίδια, κι ὅλα τὰ κοπάδια τοῦ ἀφροῦ μὲ πολλὴ ἀγριὰδα.

Ψαρεύεται μὲ συρτὴ καὶ μὲ καθετὴ νύχτα μὲ τὴ λάμπα. Τὸ κρέας τοῦ πολὺ νόστιμο.

ὁ κωβιὸς

γωβιὸς
gobius sp
οἰκ. γωβιίδες
f. gobiidae

λέγεται καὶ κοκωβιός, γωβιός, γουβίδι, ὑπάρχουν πάνω ἀπὸ 15 εἶδη γνωστά, ξεχωρίζουν καὶ ἀναλόγως τὰ μέρη ποῦ ζοῦνε ὀνομάζονται πετροκωβιοί, ἄμμοκωβιοί, μαῦροι, κίτρινοι κλπ.

μῆκος: μέχρι 0,20 μ.

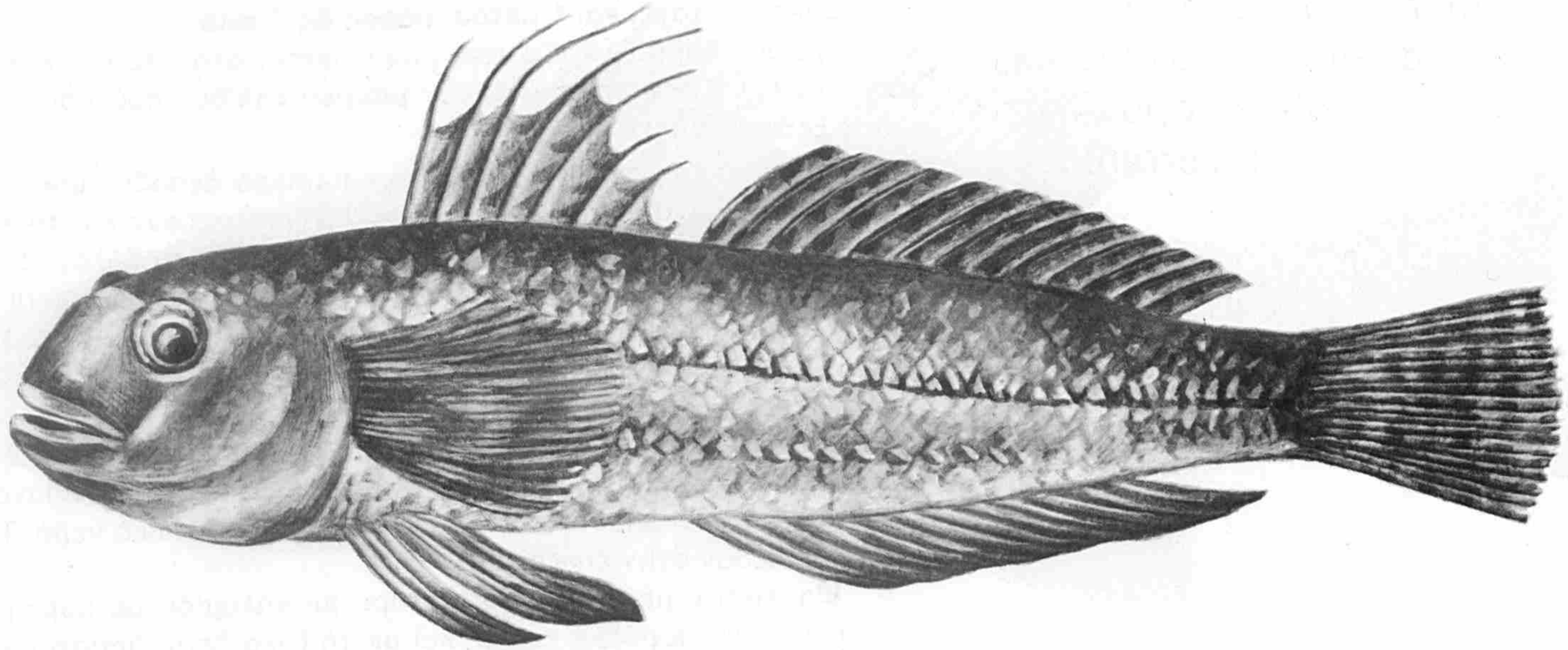
χρῶμα: κιτρινωπό, μαῦρο, παρδαλό, ἀναλόγως τὸ περιβάλλον.

Τὸ σῶμα τους εἶναι στρογγυλό, τὸ κεφάλι τους πολὺ μεγάλο, μάτια μεγάλα. Τὸ πρῶτο ραχιαῖο πτερύγιο ἀγκαθωτό, σχηματίζει σὰν ἀνοιχτὴ βεντάλια. Τὸ πίσω εἶναι στενόμακρο χωρὶς ἀγκάθια καὶ τῆς οὐρᾶς στρογγυλεμένο. Τὰ δύο κοιλιακὰ πτερύγια ἐνώνονται κάτω ἀπ' τὸ θώρακα, σχηματίζουν βεντούζα ποῦ μ' αὐτὴν κολλᾶ σ' ἐπιφάνειες ἴσιες, λειῖες, ἀκόμη καὶ ὄρθιες.

Τὰ περισσότερα εἶδη ζοῦνε στὰ ρηχὰ κοντὰ στὶς ἀκτές, ἄλλα πιὸ βαθειὰ μέσα σὲ πέτρες καὶ φύκια. Κολυμποῦνε λίγη ἀπόσταση κουνώντας τὴν οὐρὰ καὶ τὰ μπροστινὰ πτερύγια μὲ δύναμη καὶ πάλι στέκουν καὶ κολλοῦνε μὲ τὴ βεντούζα σὲ κάποια πέτρα, στὴν ἄμμο ὅπου κρύβονται ὅταν καταλάβουν κίνδυνο, σκάβοντας γρήγορα μὲ τὰ πτερύγια καὶ τὴν οὐρά.

Οἱ κωβιοὶ διαφέρουν θηλυκοὶ ἀπὸ ἀρσενικοὶ στὰ πτερύγια καὶ στὰ χρωματικὰ σχέδια. Τὴ φροντίδα καὶ τὴν περιποίηση τῶν αὐγῶν τὴν ἔχουν ἀναλάβει οἱ ἀρσενικοί, κατασκευάζουν φωλιές τὸ καλοκαίρι κάτω ἀπὸ τὶς πέτρες, ἀνάμεσα σὲ κοχύλια καὶ διώχνουν κάθε ξένο ψάρι. Μόνο τὸ θηλυκὸ τρυπώνει μέσα καὶ κολλᾶ τ' αὐγὰ του σὲ σειρὲς κανονικὲς στὴν ὀροφὴ τῆς φωλιᾶς. Μόλις ἡ γέννα τελειώσει, τὸ ἀρσενικὸ διώχνει τὸ θηλυκὸ, γονιμοποιεῖ τ' αὐγὰ κι ἀνανεώνει τὸ νερὸ μέσα στὴ φωλιὰ κουνώντας γρήγορα τὰ πτερύγια. Ἀπομακρύνεται μόνο ἀφοῦ βγοῦν ἀπ' τ' αὐγὰ οἱ προνύμφες ποῦ σκορπίζουν καὶ ἀποτελοῦν μέρος τοῦ πλαγκτοῦ.

Ζοῦνε στὰ ρηχὰ, δὲν ἔχουν ἀξία οἰκονομική, τὸ κρέας τους λιγοστό, οἱ ψαράδες τοὺς χρησιμοποιοῦν γιὰ ζωντανὸ δόλωμα στὰ παραγάδια καὶ στὴ ζόκα, τοὺς πιάνουν μὲ ψιλὸ ἀρμίδι πρὸ πάντων νύχτα.

τὸ λαβράκι

δικεντάρχος ὁ λάβραξ
dicentrarchus labrax
οἰκ. σερρανίδες
f. *serranidae*

μὲ πρώτη ματιὰ μοιάζει μὲ τὸν κέφαλο ἀλλὰ ξεχωρίζει εὐκόλα γιατί τὸ στόμα του εἶναι μεγάλο, φτάνει κάτω ἀπ' τὰ μάτια ὅπως ὄλων τῶν σαρκοφάγων ψαριῶν.

μῆκος: φτάνει καὶ 1 μέτρο, βάρος ὡς 7 κιλά.

χρῶμα: θαμπὸ γκρίζο στὴ ράχη, ἀσημί στὰ πλευρὰ καὶ λευκὸ στὴν κοιλιά. Τὰ πιὸ νεαρὰ ἔχουν μαῦρες κηλίδες ποὺ ὅσο μεγαλώνουν ξεθωριάζουν.

Τὸ σῶμα του ἔχει σχῆμα στενὸ καὶ μακρὸ ἀεροδυναμικό, τὰ λέπια του εἶναι μικρὰ καὶ λεπτά, κτενοειδῆ, σκεπάζουν καὶ τὸ κεφάλι. Τὰ δυὸ ραχιαῖα πτερύγια εἶναι κοντὰ τὸ ἓνα μὲ τὸ ἄλλο, τὸ πρῶτο ἔχει 7-9 ἀγκαθωτὲς ἀκτίνες, τὸ δεύτερο 1 μόνο ἀγκαθωτὴ καὶ κάπου 15 μαλακές. Τὰ κοιλιακὰ πτερύγια φυτρώνουν ἀπ' τὴ θωρακικὴ περιοχή. Τὰ βραγχιακὰ ἐπικαλύμματα καταλήγουν πρὸς τὰ πίσω σὲ 2 ἀγκάθια.

Εἶναι ἀφρόψαρο, τρώει ἀθερίνες κι ἄλλα κοπαδιαστὰ ψάρια καθὼς καὶ καρκινοειδῆ τοῦ βυθοῦ. Γεννᾷ τ' αὐγά του ἀπ' τὸν Ἰανουάριο ὡς τὸ Μάρτιο, τ' ἀποθέτει σὲ ξέρες, ἀναζητᾷ καὶ γλυκὰ νερά. Τ' αὐγά του ἐπιπλέουν στὴν ἐπιφάνεια.

Ψαρεύεται μὲ χοντρὸ πεταχτάρι, μὲ καλαμίδι, μὲ συρτὴ δολωμένη ζωντανὴ σαρδέλα καθὼς καὶ μὲ τὴ ζόκα ὅπου ὑπάρχουνε ρεύματα. Τὸ κρέας του ἐξαιρετικό.

